2024/2310

10.10.2024 г.

РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2310 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0104/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомании („Центъра“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2022 година възлиза на 18 893 136 EUR, което представлява увеличение с 0,71 % спрямо 2021 г.; като има предвид, че бюджетът на Центъра се осигурява основно (94 %) от бюджета на Съюза;

Б. като има предвид, че в своя доклад относно годишните отчети на Центъра за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“) Сметната палата („Палатата“) заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Центъра са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2022 година са довели до степен на изпълнение на бюджета от 98,78 % (намаление с 1,22 % спрямо 2021 г.); отбелязва, че степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания е била 96,65 %, което представлява леко увеличение с 0,30 % в сравнение с 2021 г.; освен това отбелязва, че степента на изпълнение на бюджетните кредити за плащания, пренесени от 2021 г. към 2022 г., е 88,98 %;

2. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че Центърът, въпреки че е платил лихви само за едно забавено плащане, е имал значителен брой плащания, неправилно отбелязани като такива със забавяне (107 от общо 1 595) от финансовото и счетоводното управление на Центъра (счетоводство на принципа на начисляването) поради неправилни параметри или неправилно въвеждане на данни или и двете за падежа на плащането или за получаването на документите, водещи до задължение за плащане; отбелязва въз основа на отговора на Центъра, че непоследователното отбелязване на плащания като такива със закъснение не е засегнало редовността на съответните операции; отбелязва също така, че Центърът е приел някои мерки, за да сведе до минимум посочения риск от „фалшиви положителни резултати“ и да гарантира допълнително, че неговата система на счетоводство на принципа на начисляването може да осигури ясна и точна картина на действително забавените плащания; призовава Агенцията да продължи да наблюдава този въпрос и да смекчава евентуалните бъдещи рискове за репутацията, свързани с този проблем;

Резултати от дейността

3. отбелязва, че новият модел на Центъра за измерване на резултатите определя ограничен брой (10) съставни ключови показатели за ефективност (КПЕ), които се използват за измерване на ефективността при постигането на желаните резултати и ефикасността на използването на разпределените ресурси, и се допълват от КПЕ от по-високо равнище, съсредоточаващи се върху резултатите и въздействието; отбелязва, че за целите на оценката на КПЕ Центърът е определил 65 годишни цели, от които 57 цели (87 %) са постигнати през 2022 г.;

4. отбелязва, че в рамките на работната програма за 2022 г. Центърът е постигнал 152 от общо 188 крайни продукти/резултати (81 %), като е постигнал частично 12 % от тях (т.е. 23 крайни продукти/резултати, които са били забавени и са били в процес на изпълнение в края на 2022 г.), докато 12 резултата (6 %) не са били изпълнени, а два резултата не са били приложими; отбелязва, че според становището на Центъра повечето от забавянията или отмяната на дейности през 2022 г. се дължат на липса на ресурси; отбелязва освен това, че за изпълнението на новия си мандат (който се очаква да се прилага считано от 2024 г.) Центърът е започнал през 2022 г. подготовка, която включва ключови ресурси и се нуждае от някои корекции в някои от планираните му по-рано дейности;

([1]) ОВ C 141, 29.3.2022 г., стр. 33.

5. признава усилията на Центъра и постигнатия напредък в неговите три области на дейност (здравеопазване, сигурност и двигатели на бизнеса); отбелязва по-специално публикуването през 2022 г. на новия Европейски доклад за наркотиците (EDR), в който се предоставя последният преглед на положението с наркотиците в Европа до 2022 г., стартирането на платформата за електронно обучение PLATO, която е домакин на Европейската учебна програма за превенция, предназначена да обучава специалисти, участващи в оформянето на решенията, мненията и политиките в областта на превенцията в Европа, публикуването на седем малки наръчника, които обхващат реакциите на наркотиците в местата за отдих, местните общности, училищата и затворите, както и отговор на нуждите на семействата и бездомното население, и публикуването на три акцента върху помещенията за употреба на наркотици, контрола на наркотиците и намесата в областта на електронното здравеопазване;

6. отбелязва със задоволство, че през 2022 г. Центърът е публикувал ново проучване с бързи и смесени методи за проучване на тенденциите за оценка на първоначалната услуга в отговор на нуждите на разселените украинци в съседните държави в рамките на Съюза; приветства Центъра за сътрудничеството с Европол във връзка с подготовката на четвъртото издание на съвместния материал „Пазари на наркотици в ЕС: Задълбочен анализ“, чиито констатации са представени в поредица от модули, всеки от които е съсредоточен върху пазара на определен наркотик и обхваща тенденциите във веригата на доставки от производството и трафика до разпространението и употребата; в този контекст приветства стартирането през 2022 г. на първите два модула, отнасящи се за кокаина и метамфетамина;

7. отбелязва, че през 2022 г. Центърът е продължил да прилага системата за ранно предупреждение на Европейския съюз (СРП) в сътрудничество със своите партньори; отбелязва в същия контекст, че през 2022 г. СРП беше официално обявена за първи път за 41 нови психоактивни вещества (НПВ); отбелязва освен това, че две НПВ, по отношение на които Центърът е извършил през 2021 г. оценка на риска (3-хлорометкатинон (3-CMC) и 3-метилметкатинон (3-MMC)), са били включени в определението за „наркотици“ с делегирана директива на Комисията през 2022 г.;

8. приветства участието на Центъра в обучения по темата за наркотиците и в изграждането на капацитет, като той успява да предаде своите знания на над 950 специалисти, работещи в областта на наркотиците, включително служители на правоприлагащите органи, и създатели на политики; отбелязва освен това, че около 1 200 специалисти, работещи в областта на наркотиците по целия свят, са присъствали на седемте уебинара, организирани от Центъра през 2022 г.; поздравява Центъра за организирането, заедно с неговите партньори, на четвъртата европейска конференция по въпросите на поведението, водещо до пристрастяване, и зависимостите, проведена в Лисабон през 2022 г., която в рамките на общата тема „Глобални пристрастявания“ събра рекорден брой от 1 757 участници от 84 държави;

9. приветства непрестанните усилия на Центъра да подчертава социалните аспекти и въздействието на наркотиците върху обществото, да насърчава политики за социална реинтеграция на употребяващите наркотици и да подхожда към темата за наркотиците с мултидисциплинарна перспектива. счита, че е от съществено значение да продължи повишаването на осведомеността относно значението на профилактиката и новаторския подход, основан на психичното здраве, към политиките в областта на наркотиците;

10. приветства напредъка, постигнат от Центъра във връзка със съвместния доклад „Пазарите на наркотици в ЕС: задълбочен анализ“, в сътрудничество с Европол, с модули за специфични наркотици, публикуван през 2022 г. и с планирани публикации през 2023 г.; приветства работата през 2022 г. за подобряване на качеството и наличността на основните данни за доставките в сътрудничество с националните фокусни точки на Reitox (Европейска информационна мрежа за наркотици и наркомании) и Европол; приветства изпълнението на всички задачи на Центъра в рамките на оперативните планове за действие на мултидисциплинарната платформа за борба срещу заплахи от престъпления относно канабиса, кокаина и хероина; припомня, че трафикът на наркотици е определен като основен източник на печалба и канал за набиране на участници в организираната престъпност и тероризма, и поради това подчертава приноса на Центъра и за една по-сигурна Европа;

11. приветства продължаващото сътрудничество между Центъра и държавите партньори по Европейската политика за съседство на регионално равнище чрез проекта за техническа помощ EU4MD, както и текущото изпълнение на двустранния проект с Грузия (EMCDDA4GE); приветства установяването на официално партньорство в рамките на програмата за сътрудничество между Латинска Америка, Карибския басейн и Европейския съюз във връзка с политиките в областта на наркотиците;

Ефикасност и ползи

12. приветства Центъра за ангажимента му постоянно да подобрява ефективността и ефикасността на своите дейности и да използва максимално своите ресурси, експертен опит и ноу-хау, за да допринася в крайна сметка за една по-сигурна и по-здравословна Европа, по-специално чрез споразумения за сътрудничество с агенциите в областите на правосъдието, вътрешните работи и здравеопазването; отбелязва мерките, които Центърът е предприел, за да намали текущите разходи за своите помещения, като например използването на слънчево засенчване в стъклени зони и превключватели на прозорците за климатичен контрол; освен това отбелязва споразумението с Европейската агенция за морска безопасност за споделяне на използването на общи зони (столова, подземна зона за паркиране и конферентни съоръжения) в комплекса, в който се намират техните седалища, и сътрудничеството между двете агенции във връзка със съвместното възлагане на обществени поръчки за споделени услуги (напр. сигурност, почистване, кетъринг, наред с другото) и съвместното организиране на дейности за обучение от общ интерес за служителите на двете агенции;

13. отбелязва със задоволство, че Центърът разполага със стратегически план („Стратегия за околната среда за периода 2021—2025 г.“), за да стане въглеродно неутрален, и че е включил в своя годишен отчет за дейността показатели относно екологичните показатели на Центъра и отпечатъка на CO_2, като годишните резултати се подобряват непрекъснато от 2014 г. насам; приветства решението на директора на Центъра, взето през 2022 г., да получи сертифициране по Схемата за управление на околната среда и одитиране (EMAS), чийто процес се очакваше да приключи през 2023 г.;

14. отбелязва, че през 2022 г. Центърът е изпълнил няколко проекта, предназначени да подобрят екологичните показатели чрез подобряване на потреблението на електроенергия, инсталиране на слънчеви електроенергийни клетки на покрива на сградата, както и инсталиране на станции за съвместно ползване за зареждане на електрически автомобили с оглед замяна на автомобилния парк на Центъра с електрически или хибридни превозни средства;

Политика относно персонала

15. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание е било запълнено на 97 %, като са били назначени шест длъжностни лица и 68 срочно наети служители от общо седемте длъжности за длъжностни лица и 69-те длъжности за срочно наети служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза (76 разрешени длъжности през 2022 г., същият брой като през 2021 г.); отбелязва, че освен това през 2022 г. за Центъра са работили 27 договорно наети служители; приветства прегледа на персонала на Центъра през 2022 г. и ефективното и ефикасно разпределение на неговите ресурси, като 72,44 % от служителите на Центъра са разпределени за оперативни задачи, 18,20 % — за административна подкрепа и 9,35 % — за неутрални операции; приветства Центъра за ниското текучество на персонала (2,9 %) през 2022 г.;

16. отбелязва, че Центърът е докладвал, че във висшето му ръководство работят две жени (22 %) и седем мъже (78 %), докато в неговия управителен съвет (УС) има 20 жени (37 %) и 34 мъже (63 %); отбелязва, че като цяло персоналът се състои от 36 мъже (38 %) и 58 жени (62 %); припомня, че е важно да се гарантира баланс между половете сред служителите, и призовава Центъра да вземе предвид този аспект при бъдещото набиране и назначаване на служители в рамките на своето висше ръководство; призовава Комисията и държавите членки при номинирането на своите членове на управителния съвет на Центъра да вземат предвид, че е важно да се осигури баланс между половете;

17. отбелязва въз основа на доклада на Центъра относно последващите мерки, предприети във връзка с освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Центъра за финансовата 2021 година („докладът на Центъра“), за подобряване на баланса между половете в рамките на Центъра; отбелязва, че такива мерки са били предприети в контекста на процедурите на Центъра за набиране на персонал и разпространението в държавите членки на информация относно процеса на подбор, прилаган от Центъра; поздравява председателя на управителния съвет на Центъра за това, че се обръща към съответните органи на държавите членки, Норвегия и Турция във връзка с осигуряването на баланс между половете при издигането на кандидатурите за техните членове на управителния съвет на Центъра; освен това отбелязва въз основа на доклада на Центъра във връзка с констатацията относно неизползването на SYSPER, че Центърът е разработил и въвел свои собствени инструменти в областта на информационните и комуникационните технологии за цифровизирано управление на човешките ресурси;

18. припомня констатацията от годишния доклад на Палатата относно агенциите на Съюза за финансовата 2018 г. относно наемането на служители на временни договори чрез рамков договор, без да е съобразено с изискванията на Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]) и на трудовото законодателство на Португалия; отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че тази констатация е приключена, като срокът на действие на въпросния рамков договор е изтекъл през март 2022 г., а последното плащане по отношение на служителите на временни договори е било извършено през януари 2022 г.;

Обществени поръчки

19. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че сумата (75 000 EUR), съответстваща на договор, сключен през 2022 г., не е напълно покрита от съответно бюджетно задължение, което води до дефицит в размер на 8 000 EUR; отбелязва, че подобна ситуация е възникнала през 2021 г. за същия вид договор и че и в двата случая Центърът, според доклада на Палатата, не е действал в съответствие с изискванията, установени в член 10, параграф 3 и в член 73, параграф 2 от Финансовия регламент на Центъра; отбелязва обаче въз основа на отговора на Центъра, че разходите по договора са били поделени в съответствие със споразуменията, сключени с други два субекта, които използват помещенията на Центъра в Лисабон; отбелязва в този контекст, че Центърът е трябвало да поеме само част от общите разходи/разноски по договора, като за тази част се е разчитало на съответните бюджетни задължения, докато за останалата част от разходите са е разчитало на компенсиращи/уравняващи счетоводни операции, тъй като тези разходи са били поети от другите два субекта;

Предотвратяване и управление на конфликти на интереси и прозрачност

20. отчита съществуващите мерки и продължаващите усилия на Центъра за осигуряване на прозрачност, предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и предоставяне на защита за лицата, сигнализиращи за нередности; отбелязва, че през 2022 г. не са докладвани, разследвани или приключени случаи на конфликт на интереси и на подаване на сигнал за нередности; приветства факта, че Центърът е публикувал на своя уебсайт декларациите за интереси и автобиографиите на членовете на своето висше ръководство, на членовете на своя управителен съвет и на външните експерти, които са членове на неговия научен комитет; припомня, че на уебсайта на Центъра е публикувано обобщение само на настоящите професионални дейности на членовете на управителния съвет; отбелязва ангажимента на Центъра да разгледа до края на 2023 г. осъществимостта на включването в публикуваните автобиографии на предишната професионална дейност на тези членове;

([2]) Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно работа чрез агенции за временна заетост (ОВ L 327, 5.12.2008 г., стр. 9).

21. отбелязва, че Центърът не се е срещнал с лобисти през 2022 г.; отбелязва по-нататък, че в съответствие с насоките и препоръките на Комисията и на Европейския омбудсман по този въпрос Центърът прие кодекс за поведение и практически препоръки/насоки за евентуалното взаимодействие на своите служители с представители на интереси; отбелязва освен това, че тези насоки препоръчват в случаите на провеждане на такива срещи същите да бъдат регистрирани и оповестени публично; призовава Центъра да следва тези насоки и да публикува незабавно такива срещи;

Вътрешен контрол

22. отбелязва, че през 2022 г. Службата за вътрешен одит (IAS) е извършила два одита за Центъра, а именно на международното сътрудничество и на адекватността на координацията и работните договорености на партньорските генерални дирекции и други заинтересовани страни, както и на рамката за управление на децентрализираните агенции на Съюза; отбелязва, че одитните резултати и от двата одитни проекта все още не са били налични в края на 2022 г., когато не е имало неизпълнени констатации за критични рискове или препоръки от Службата за вътрешен одит, с изключение на една неизпълнена препоръка относно вътрешната комуникация, от одит на управлението на човешките ресурси и етиката, извършен през 2021 г.;

23. приветства резултата от оценката за 2022 г. на ефективността на системите за вътрешен контрол на Центъра, според която всички компоненти са налице и функционират; отбелязва, че оценката е установила пет принципа на рамката за вътрешен контрол, при които може да са необходими някои подобрения по отношение на контролната среда, контролните дейности и информацията и комуникацията; отбелязва освен това, че през 2022 г. е извършена всеобхватна процедура за идентифициране и оценка на риска, насочена към подобряване на управлението на риска в Центъра, като са установени рискове, свързани с новия мандат на Центъра и неговия нов бизнес модел; призовава Центъра да обърне внимание на всички недостатъци, установени в хода на различните оценки, извършени през 2022 г.;

24. отбелязва, че през 2021 г. Центърът е приел преразгледана стратегия за борба срещу измамите с три стратегически цели и план за действие за изпълнение през 2022 г., които до края на годината са били почти изцяло изпълнени, като само едно от общо 12 действия все още не е приключило;

Други коментари

25. приветства Центъра за комуникационните усилия, насочени към осигуряване на изготвянето на висококачествени публикации, като през 2022 г. бяха изготвени 66 научни и институционални публикации, както и 16 научни статии и глави от книги с автор или съавтор Центърът, които са публикувани в престижни списания;

26. приветства значителното увеличение на аудиторията на Центъра, достигната през 2022 г. по всички канали; отбелязва в този контекст, че Центърът е имал около 2,6 милиона уникални посетители на уебсайта, рекорден брой (увеличение с почти 50 % спрямо 2021 г.), 1,6 милиона гледания на негови видеоклипове (увеличение с 15 % в сравнение с 2021 г.) и повече последователи в два ключови канала на социалните медии — LinkedIn (+ 57 %) и Instagram (+ 37 %);

27. призовава Центъра да се фокусира върху разпространението на резултатите от своите научни изследвания сред широката общественост и да достига до обществеността чрез социалните и други медии; във връзка с това приветства достъпността за ползвателите на докладите, създадени от Центъра;

28. приветства страницата за ресурсите, EMCDDA (ЕЦМНН) 4 Украйна, създадена за специалисти, работещи в областта на борбата с наркотиците в Европа, в подкрепа на разселените хора от Украйна;

29. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([3]). относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([3]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.